

Carl Henrik Lund: Erindringer fra søvænet

Erindringer fra Søværnet.

På trods af at jeg nu er ældre, så står min tid i Søværnet stadig som et levende billede for mig. Selvfølgelig er alle de sure oplevelser gået i glemmebogen, men alle de andre oplevelser, husker jeg endnu ganske tydeligt.

Men lad os starte med begyndelsen. Efter den 9. april 1940, var forsvarsviljen steget ganske betydeligt hos den danske befolkning og samtidig, var hadet til Tyskerne også en medvirkende årsag til, at jeg i 1942 søgte ind til Søværnet som Math elev også kaldet "RAPUNGE". Midt under realeksamen i juni måned var jeg inde til prøve på Flådestationen og fik i slutningen af juni indkaldelse til at give møde ved Værftsbrovagten den 8 juli 1942.

Rekruttiden på FYN.

Her startede så min Elevtid i Søværnet. Efter udlevering af mundering blev vi indkvarteret på Kaserneskipet FYN under forhold, som man nok ikke i dag ville byde indkaldte og her gennemgik vi så en 3. mdrs. rekruttskole - en hård tid for en ung, måske lidt forkælet knægt på 17 år. Tonen og uddannelsen var på det tidspunkt nok lidt mere barsk end i dag og hvis vi beklagede os eller det knob med at klare strabadserne, var den eneste trøst, vi fik: " **At vi kunne bare holde op - det kostede kun et 7 øres frimærke at få en ny**".

Til gengæld må man så sige, at de passede godt på os unge fyre. Efter 14 dage fik vi for første gang lov til at komme i land og det var om lørdagen fra kl. 1400 til kl. 2230 og om søndagen fra kl 10 til 2230. Der var jo ikke mulighed for de store udskejelser og det var måske også derfor, at et af Lokumsrimene

lød således: **"Når der i huen står FYN, så er der ikke en kvinde i byen. Men står der Søværnets Kaserne - så vil pigerne hel're end gerne."** Vi fik også strenge ordre på, at vi havde hilsepligt overfor Tyske Officerer og det bevirkede, at vi sjældent har set på så mange forretninger eller smuttede ned af så mange sidegader for at undgå at hilse. Vi kunne risikere, hvis vi ikke gjorde det, at blive arresteret af den tyske Feldgendarmeri patrulje og så stod den på et ordentlig møgfald, når vi blev afleveret på Holmen.

En anden ting var også, at vi kunne ikke få nok at spise. Der var jo rationering og vi var allesammen i voksenalderen og så kunne vi til aften kun få 5 stk rugbrød, en lille klat smør og lidt pålæg og det var altså ikke nok. Men vi fandt ud af, at Bødkeren hver aften skar rugbrød ud til næste dag og at alle endeskiverne blev smidt i en tønde udenfor Bødkeriet. Her stod vi så i kø for at se ,om vi ikke kunne være så heldige, at erhverve os en sådan endeskive. Lykkedes det, var det bare lykke og vi behøvede ikke at gå sultne til køjs den dag.

En af de første ting, der blev pålagt os ,**at lære udenad var:**

"Det påhviler enhver i Søværnet at hævde Flagets ære og ved ihærdighed og pligtopfyldenhed at dygtiggøre sig til sin tjeneste". Den skulle vi på alle tider af døgnet kunne remse af os og vi kunne risikere, midt om natten ,at blive purret og så var det bare med at lire den af, for ellers kunne vi godt pakke Køjen sammen og belave os på en halv times Køjegymnastik oppe på Køjedækket. Men alting får jo en ende og 1. oktober var rekrutskolen slut og vi blev fordelt til de forskellige grene i kategorier som Artillerieleve, Matroseleve, Mineeleve plus de faglærte så som kokke, Intendanten, Sanitetspersonale m.v

Samtidig blev vi så overflyttet til Niels Juel, hvor vi skulle være indkvarteret, medens vi gik på Artilleri og Signalskole.

Artilleri og Signalskole.

Det var en stor fremgang at komme på Niels Juel.

Pladsforholdene var meget bedre og også de sanitære forhold var udmærkede. Hverdagen var heller ikke så streng, selvom vi gik på skole fra kl. 8 til 16. Selvfølgelig var der en utrolig masse vi skulle lære, både af teori og praktik og for at vi ikke skulle forsømme noget, var der hver dag, undtagen onsdag og lørdag - søndag, tvungen lektielæsning fra kl. 18 til kl. 20. Kl. 21 var det " Til Køjs " så der var ikke megen lejlighed til selskabeligt samvær. Vores mulighed for at komme i land var dog blevet udvidet. Vi havde nu fri onsdag fra kl. 17 til 2230, lørdag fra kl. 14 til 24 og søndag fra kl. 10 til 2230.

Vi kom også hjem på Juleorlov, selvom det var lige ved at gå i vasken. Tyskerne havde nemlig bestemt, at der ikke måtte komme uniformeret personale vest for Storebælt og da jeg, da jeg gik ind i Søværnet, havde regnet med at jeg de næste 2 år skulle gå i uniform, Ja, så havde jeg solgt mit civile tøj, så min Mor måtte ud for at låne noget, sådan at jeg kunne komme hjem.

Skolen gik med alle de ting som vi skulle lære og ydermere havde man, fra Skolens ledelse, fundet ud af, at vi også skulle have Sangundervisning. Det var bestemt ikke noget, der passede os, men hver tirsdag fra kl. 19 til 20 var der Sang. Vores Sanglærer var meget irriterende og kunne godt finde på at beklage vores manglende interesse for sangen til vores Befalingsmænd. Der var bl. a. en af de sange vi skulle lære,

hvor omkvædet var: " Vi har mod, vi har mod" og en aften havde vi rottet os sammen, så da vi skulle synge det omkvæd, lød det: "Smid ham ud, smid ham ud ". Sangtimen blev straks afbrudt, vi blev stillet op udenfor og fik så den næste halvanden time alletiders Stropetur - så for eftertiden undlod vi at lave om på teksterne. Men vi opnåede da, at den pågældende sang blev taget ud af repertoaret.

Mod slutningen af Skolen, arriverede Billed Bladet og optog flere sider billeder fra vores liv om bord på Niels Juel. Jeg ved ikke om jeg var særlig magelig anlagt - men jeg blev ihvert fald fotograferet liggende i min Hængekøje. Det var nok det eneste tidspunkt under Skolen, at jeg fik lov til at ligge på den lade side. Selvfølgelig var det da en sjov oplevelse og det foranledigede da også, at det sidste vers i en sang til vores afslutningsfest, lød således: (og nu kan I høre at sangundervisningen ikke hjalp på mig)

" Nu skal vi ud at sejle og vi lægger ikke skjul derpå, at vi er glade for at komme med Niels Juel på Bølgen blå og vise vi er gutter hver en gast i lighed med Kong Christian, der stod ved højen mast. Det blir så stolt et syn, når vi fra skuden går i land - at dåre alle pigerne, dertil er vi i stand. Men at vi bliver syge og må ofre al vor mad til Torskene - det ser man ej i Byens Billedblad."

På Skoletogt med Niels Juel.

Efter afslutning af skolen med diverse prøver, kom så endelig det tidspunkt, hvor vi skulle på togt - skønt togt er nu så meget sagt. Togtet gik nemlig ikke længere end til Isefjorden. Det var det eneste sted hvor vi måtte afholde øvelser med

Flådens skibe. Bl. a. derfor blev Isefjorden i daglig tale aldrig kaldt andet end " Kravlegården".Vores uddannelse fortsatte her med Sømandsskab, Skydning, Fartøjsøvelser og sågar Felttjeneste, idet vi ved Lynæs afholdt nogle invasionsøvelser. Vagterne var inddelt i 4. skift undtagen når der var landlov, så var det kun 2. skift og enten Dronningens kvarter eller Kongens kvarter havde landlov. Det var dog kun lørdag - søndag vi havde mulighed for at komme i land og så var det enten i Nykøbing, Rørvig eller Lynæs.Ingen af stederne kunne Niels Juel dog gå til Kaj så vi blev sejlet ind med en P. Kutter som fulgte os under vores øvelsestogt og bl. a. trak skydeskiver for os. Vi havde fri, som vi jo var vant til, nemlig lørdag fra kl. 14 - 24 eller søndag fra kl. 10 til 24. I april måned, jeg tror det var omkring den tyvende ,gik vi til Kbhv. for at vi kunne komme hjem på Påskeorlov - 4 dage - men et behageligt afbræk i den daglige trummerum også selv om det var i lånt civil tøj.

Påskeorloven gik nok altfor hurtigt og 3. påskedag gik turen atter tilbage til Kravlegården, hvor vi fortsatte med uddannelsen til slutningen af juni, hvor vi atter anløb København. Skoletogtet var nu slut og halvdelen af eleverne blev udkommanderet til anden tjeneste, mens vi der hørte til den anden halvdel, skulle blive ombord og sammen med en værnepligtig besætning på Mobiliseringstogt til, ja , rigtig gættet, til Kravlegården .

Mobiliseringstogtet var lavet således, at også værnepligtige kunne få en uddannelse i Skydning m. v. I store træk var det omtrent det sammen øvelsesprogram som vi havde gennemgået på Skoletogtet. Men når vi havde landlov var der nu en særlig

charme ved at komme i land. Det var jo ferietid og en masse landliggere var der, navnlig i Rørvig og selvfølgelig også en masse søde piger. Men der var ikke slækket på bestemmelserne om hvornår vi skulle være om bord og før P kutterens afgang fra land kl. 24, udspandt der sig en masse varmblodig afskedstagen. Vi var jo temmelig meget afskåret fra nyheder og vidste dårlig nok noget om ,hvad der foregik på landjorden. Ikke før vi i august måned atter var i København lige til Tivolis 100 års fødselsdag den 15 august. Jeg havde fri og var selvfølgelig i Tivoli sammen med mange tusinde mennesker. Tivoli havde i anledning af Fødselsdagen fået lov til at afbrænde et Fyrværkeri, der dog ikke måtte gå i højden. Alligevel var det meget flot og var vel nok den indirekte årsag til, da Tivoli umiddelbart efter lukkede, at alle de besøgende myldrede ud og gik i demonstrationstog fra Tivoli over Rådhuspladsen og ned af strøget. De Tyskere, som mødte menneskemassen, måtte springe for livet, for ellers var det ikke godt at vide, hvad der var sket med dem. I dagene derafter gik der mange rygter, men da vi afsejlede om mandagen gik de vores ører forbi.

Vi var atter tilbage i Kravlegården og på Holmen havde vi under opholdet taget mere ammunition om bord, både ammunition til antiluftskytset, men også til vores 15 cm. kanoner, da det var meningen, at vi i Kattegat skulle prøve at skyde med skarpt med vores 15 cm kanoner. Det var måske nok lidt foruroligende, for rygtet gik, at Niels Juel, på grund af den store overbygning, ville vælte, hvis en hel bredside blev fyret af. Jeg kan desværre ikke dementere dette rygte, for begivenhederne udviklede sig helt -helt anderledes anderledes.

29 august

Den 27 august skulle vi afgå til Kyndbyværket for at indtage vand og andre fornødenheder. Uheldigvis var der samme morgen gået et Kulskib til kaj der, således at vi ikke kunne ligge der. Vi blev i stedet dirrigeret til Holbæk, der var den eneste havn, foruden Kyndby, hvor der var dybt nok til Niels Juel. Hen på eftermiddagen den 27 anløb vi Holbæk. Chefen, Kommandørkaptajn Westermann, der var konservativ Folketingsmedlem rejste umiddelbart efter anløbet til København og kl. 17 blev der givet Landlov for Dronningens Kvarter. Jeg hørte selv til Kongens Kvarter, 1 skifte, og vi havde vagt fra kl. 20 til 24.

Efterhånden som landlovsgasterne i løbet af aftenen vendte tilbage, fik vi en masse nyheder og rygter om den spændte situation i landet. Kort før vores vagt sluttede, vendte Chefen tilbage fra København og Officererne blev kaldt til møde hos Chefen. Der slap dog ikke noget ud om dette møde og kl. 24 gik vi til køjs og selv om de mange rygter havde skabt spænding, ja, så skete der jo ikke noget.

Men ved Morgenmønstringen kl. 0800 blev der meddelt, at al Landlov var inddraget og at der ville blive gået almindelig skiftevagte. Formiddagen blev brugt til at oplade magasiner til antiluftskytset, pille instruktionskanonerne, det var 47 mm kanoner, ud af 15 cm kanonerne og gøre Ammunitionsmagasinerne, hvor vi opbevarede Granaterne til Kanonerne klar.

Ammunitionselevatorerne blev afprøvet og alle disse ting var selvfølgelig en årsag til at spændingen blev yderligere forhøjet. Men hvad skete der og hvad skulle der ske - Ja det fik vi ikke noget svar på og nyhederne fra land var heller ikke særligt oplysende.

Og således gik hele lørdagen. Først hen på aftenen blev vi klar over, at situationen var ved at tilspidse sig. Vi havde normalt altid to landgange, men nu blev den ene bjerget og der blev udsat to Skildvagter ved den anden, hver med 15 skarpe skud. Samtidig blev den tiloversblevne landgang gjort klar, således, at den bare kunne smides i land. Det var svært at falde i søvn den aften. Masser af tanker og spekulationer kørte rundt i hovedet på os, ligesom der blev gisnet om alt muligt. Men søvn skulle vi jo ha' og da vi skulle på vagt kl 0400, faldt vi omsider hen.

Men sikken en opvågning. Vores Skiftekartermester, B Hansen, aldrig kaldet andet end BØH HANSEN var en meget striks herre. Jeg tror aldrig, jeg havde hørt ham sige et venligt ord og så nu til udpurringen kl. 0345 gik han rundt på banjerne for at purre vores vagtskifte og det stille og roligt med ordene: " **Så står vi op, små Soldater** " Den tone var noget helt nyt og så måtte den være ravraskende gal - Lynhurtigt fik vi surret vores køjer, kom i kludene og stillede til mønstring for afløsning. Her fik vi ordre til at hente vores Karabiner, fik udleveret skarpe patroner og besked om at tage stilling langs med rælingen ind mod land. Vejret var alt andet end godt. Det blæste og regnede, men ingen af os ænsede det. Man ventede åbenbart et angreb fra Land. Skildvagterne var inddraget og landgangen var klar til at blive smidt. Kl. 0420 blev der blæst KLART SKIB og umiddelbart derefter: "På post til at gå af Havn." Det var nu altså ikke så lige en sag. Blæsten stod ind fra nord og selvom vi havde anbragt en Varprosse i den yderste kaj for at få snuden op mod vinden, så sprang denne trosse og vi måtte have vores P Kutter til i stedet at få en Wire anbragt. En mindre Slæbebåd der lå i Havnen havde i nattens løb fået bragt Kul

over fra Niels Juel og fået besked på eventuelt at assistere os ved afsejlingen. Den hjalp os nu med at få stævnen ud mod havnehullet samtidig med, at vi halede ind på Wiren og omsider stod Niels Juel ud fra Holbæk havn. Der blev fyret godt op under kedlerne og vi gik med 12 - 14 knob op forbi Orø på vej mod Isefjorden. Se alle disse besværligheder med at komme ud af havnen havde jo taget tid. Det var nu lyst og der hang allerede en tysk observationsmaskine højt over os. Vi fik lejlighed til at skaffe - d. v. s. vi fik en mand til at hente provianten og blev så på vores poster medens vi skaffede. Vi fik også udleveret en pakke cigaretter fra Kantinen, så humøret var højt.

Vi gættede også på hvor vi skulle hen . De mest optimistiske mente England, men vores Befalingsmand mente dog ,at det var mere sandsynligt, at vi skulle forsøge at komme til Sverige. Sverige - alene navnet lød jo forjættende for os. Da vi kom op i Isefjorden blev der fra Mærset observeret en tysk mineudlægger ved indsejlingen ud for Hundested. Så kom ordren: "LAD" og derefter ordre til, for de kanoner, der kunne dække at følge målet. Alle var nu meget spændt og ventede kun på ordren: "FYR" - den kom dog ikke , for Mineudlæggeren gjorde som næsten hele den tyske hær : Trak sig planmæssig tilbage med kurs nordover i Kattegat.

Gennem den gravede rende over Lynæs Sand var farten slået noget ned og kl. 0830 modtog vi pr. blink fra kajen i Hundested følgende signal: "Tyskerne har givet Kystpolitiet melding om Mineudlægning tværs over indsejlingen til Isefjorden"

En P kutter var i mellemtiden kommet på prajehold og gav os ovenstående melding om mineudlægning samt meddelt at

Orlogskaptajn Pontoppidan ville ankomme med et tysk luftfartøj med særlig ordre."

5 - 6 tyske luftfartøjer blev observeret og 2 af disse kunne identificeres som Stukas, medens de andre var Heinkel 111.

Kl. 0855 gik den ene Stukas til angreb, kastede 2 Bomber og beskød os med maskinskyts. Bomberne faldt ca. 30 m. agten for Niels Juel og var vist nærmest at betragte som varselsskud. Umiddelbart derefter angreb Heinkel maskinerne med maskinskyts, men nu besvarede vi ilden med vores antilufskyts og en af maskinerne blev ramt og gik ned på den anden side af Kulhuse. Kl. 935 blev vi atter angrebet af en Stukas og denne gang var der ingen tvivl om hensigten. To Bomber faldt tværs om Bagbord og umiddelbart efter at de havde taget vandet, rystede to voldsomme detonationer hele skibet. En mægtig vandsøjle rejste sig og rystelserne var så kraftige, at lyset gik ud, Torpedoerne gik i gang i Torpedorørerne og man troede i første omgang, at skibet var slået læk i Kulkassen. Fra underste AT, hvor jeg gjorde tjeneste, var der et rør, der gik ned til underste Artillericentral. Besætningen derfra kunne ikke komme ud uden at de skulle åbne de vandtætte døre, hvilket ikke kunne lade sig gøre, hvis vi var læk. Jeg blev derfor beordret ud for at hente et tov i en af dækkasserne, således at vi kunne hive dem op. Jeg var dårligt kommet ud på dækket, før jeg hørte en maskine lægge an til dykning. Omkring Skorstenen var der en kant på ca. 30 cm bredde og her lå jeg, klemt helt op til Skorstenen, medens maskingeværkugler piskede ned i dækket agten for skorstenen. Jeg fik fat i rebet og konstaterede, at der ikke var kommet noget i bukserne - selvom det var tæt på. Umiddelbart derefter blev hele besætningen kommanderet ned under Panserdækket henne agter. Her var kun nødbelysning og

Sygelukafet lå samme sted, så vi kunne høre de sårede jamre sig.

Hvad skulle der nu ske - Ja, efter en tid, der følte uendelig lang, hørte vi pludselig en voldsom skurren mod bunden - måske varede det kun få minutter og så blev alt helt stille. Hele besætningen blev kommanderet op på Bakken og vi konstaterede da, at vi kun lå få hundrede meter fra stranden ud for Arnakkehus i Nykøbing Fjord. Det gik vel nok 10 minutter. En sprængladning var sat til at sprænge bunden ud af Niels Juel, men uheldigvis var der sket et eller andet med detonatoren så den virkede ikke.

Vi blev så stillet op til mønstring, hvor Chefen holdt en kort tale om begivenhedernes udvikling, hvad hans ordre havde lydt på og hvad, der havde været hans hensigt. Han fortalte, at han ville have gået indenfor Minespærringen og videre til Sverige. Men på grund af tyskernes luftangreb og vores reducerede ammunitions mængde, så var han klar over, at det ville koste meget store tab og alligevel resultere i, at vi ikke kunne slå os igennem. Han havde derfor taget den beslutning, at sætte os på grund og han beordrede os til at ødelægge alt om bord, således, at skibet ville være fuldstændig ukampklar og ubrugeligt for Tyskerne. Han sluttede sin tale med at rose besætningen og udtalte et: " Gud bevare Kongen, Gud bevare Danmark" - der blev gentaget af besætningen.

Efter mønstringen gik vi så i gang.

DET VAR MED MEGET BLANDEDE FØLELSER VI STARTEDE PÅ ØDELÆGGESEN
Nu var vi i hele vores elevtid blevet indprentet: **"Den der forsåtslig eller ved skødesløshed bevirker, at Krigsmagten tilhørende ting, bortkommer beskadiges eller ødelægges, straffes med arrest eller Fængsel i indtil et år."** samt det, at

vi gennem 4 måneder havde gået og passet og plejet de ting, som vi nu skulle ødelægge - det gjorde altså, at vi havde lidt svært med at komme igang. Men snart var denne følelse forsvundet og jeg vil nærmest sige, at vi gik amok. Alt blev ødelagt - Kanonernes kiler blev adskilt og kastet i vandet. Alt elektrisk udstyr ligeledes. Bundventilerne blev åbnet og vandet strømmede ind på underbanjerne. Efter flere timers arbejde var ødelæggelsen fuldført. Der blev så lagt pressenning over Kanonerne som normalt. Hen på eftermiddagen gik en tysk motortorpedobåd på siden af os og en officer kom om bord. Han for lige hen til den første Kanon, hev pressenningen fra og udbrød: " Das ist ja kaput " Hen til den næste og: "Das ist ja auch kaput " Der blev derefter meddelt os, at der inde på land var opstillet en maskingeværrede og at enhver som forsøgte at flygte, ville blive skudt. Derefter afgik motortorpedobåden igen. Staks efter grundsætningen var vores motorbåd sejlet i land med de sårede, hvoraf vi havde fem. Ved ankomsten til Nykøbing, ville Tyskerne tilbageholde dem som gidsler, for at vi ikke skulle ødelægge noget om bord. Men ved Borgmesterens mellemkomst, blev de omgående ført til Nykøbing Sygehus.

Resten af dagen gik i en underlig døs. Reaktionen ovenpå dagens begivenheder havde meldt sig. Vi fik tørkost til aftenskafningen og også Øl fra Officerernes Proviant. Vi fik derefter besked på, at vi måtte indrette os for natten, så godt vi kunne og selv om det kneb med pladsen, nu underbanjerne var oversvømmet, og selv om det kneb med at falde søvn, så fik vi alligevel en rolig nat.

Kl. 6 næste morgen gik 2 tyske motortorpedobåde på siden af os.

Kl. 7 var der parade hvor Flag og Vimpel blev strøget og derefter blev Chefen og Maskinchefen beordret om bord på den ene og afsejlet til KBHV.

Den øvrige besætning blev sejlet ind til Nykøbing og her interneret på GRØNNEHAVEHUS, en sommerrestaurant. Her var der kørt et stort læs halm ind i Balsalen til vores nattelogi og desuden havde Nykøbing by besluttet at bespise os, og på trods af Rationering, så levede vi som små ål i mudder. Den eneste ulempe der var, var, at vi var ca. 300 mand og der var kun 3 toiletter, så de var optaget døgnet rundt og det er nok muligt, at vi fik skyld for at have opfundet Stepdansen.

Efter 3 dage blev vi ført til København med tog. Den dag vi afrejste, var vores Kvartermester Andreassen død af sine skudsår og hele byen flagede på halv. Ved vores afgang mødte DKB og Husmoderforeningen op med Madpakker til os og ved middagstid gik turen mod KBHV. Det var en temmelig langvarig rejse, for Tyskerne havde åbenbart bestemt, at vi først måtte komme til København efter at udgangsforbudet startede kl 20. Så det var gennem mennesketomme gader, vi marcherede til Holmen, men fra vinduer på vores tur blev der vinket og råbt opmuntrende ord, selvom de tyske Vagtposter truede op mod vinduerne.

Vi blev så interneret i Spanteloftsbygningen og spiste nede i Orlogværftets Kantine, så vi marcherede frem og tilbage til hvert måltid. Vi havde jo intet at foretage os, men der var så mange kulturelle arrangementer i Søofficersskolen Aula hver dag kl. 14. Der var Film, Revu, Teater, Musik og Kabaret, for alle ville gerne være med til at underholde os. Alligevel gik tiden langsomt - Uvisheden virkede stadig og ingen var jo klar over hvad der skulle ske med os.

Den 2. Oktober udsendte Tyskerne Meddelelse om, at efter at nu Jøderne var blevet isoleret, ville man efterkomme et ønske om at hjemsende de internerede militære enheder. Viceadmiral Vedel protesterede straks mod at hjemsendelsen skulle ske på bekostning af Jøderne. Men allerede den 3 oktober påbegyndtes hjemsendelserne. Den 6. oktober var turen kommet til os elever og jeg modtog følgende: "Marineministeriet meddeler dem herved Orlov indtil videre med lønning " og efter at vi havde fået udleveret fuld mundering gik turen så til Fredericia, selvfølgelig i civil.

Om hjemsendelsesperioden skal jeg ikke fortælle ret meget, men skynde mig frem til Befrielsen, som vi jo fejrer her i aften. Jeg er dog nødt til lige at komme med lidt forklaringer, om hvad der var foregået. Kort tid efter vores hjemsendelse fik vi underhånden en opfordring til at søge stillinger indenfor det offentlige, som det var svært at få rekruteret mandskab til.

*kontakt til
modstanderne*

Men Jeg søgte derfor ind som C Ber med tjeneste på Kommandocentralen, hvorfra vi blæste Luftalarm. Vi var indtil 19 september 1944 underlagt Politiet, men efter at de var taget, overgik ledelsen til hjemsendte militære personer og i Fredericia blev vores ledelse, Oberst Greve Trampe og Oberstløjtnant Bjørndal Christensen. Trampe var tillige den illegale Byleder og efterhånden blev Kommandocentralen et illegal centrum. I dagene op til 4. maj var vi klar over, at noget snart ville ske og enten vi havde tjeneste eller fri, så opholdt vi os meget på Kommandocentralen. Det gjorde vi også den 4. maj om eftermiddagen, da der pludselig kom ordre til os om at blæse luftalarm. Under Luftalarm skulle vi besætte en Observationspost i Vandtårnet nord for byen og da jeg var en af de får, der endnu havde dæk på min cykel, tilbød jeg at køre

derud. Ved min ankomst observerede jeg 3 tyske U både i den sydlige del af bæltet på vej nordover. Over på Fynssiden hang der en mørk regnvejrssky og da U bådene var kommet på højde med Røjle klint, dukkede der pludselig en 30 - 40 engelske jagere ud af skyen - dykkede ned over U bådene og beskød og bombede dem.

Jeg sad pr. telefon og rapporterede til Trampe, hvad der foregik, men da Englænderne også begyndte at beskyde tyske antiluftsposter, blev jeg beordret til at gå i dækning nede i Vandtårnet, for som Trampe sagde: "Det er jo ikke sikkert at englænderne kan se forskel på en dansk og en tysk observationspost." Så jeg gik altså i dækning. En halv times tid efter var alt atter fredeligt og roligt. Luftalarmen blev afblæst og jeg kunne konstatere, at den ene U båd halvneddykket slæbte sig sydpå, men af de 2 andre var der ikke andre tegn end en stor olieplø, der bredte sig over vandet.

Vi afventede så på Kommandocentralen nyhedsudsendelsen fra England kl. 20.30 og kl. 20.34 kom så det forjættende budskab. Jeg må indrømme, at jeg så ikke ret meget til den glædesrus, der opstod ude i byen. Vi havde ordre til straks at møde på en gård nord for Fredericia og her mødtes vi så 50 mand og gik i gang med, at få våbene frem og affedte dem og rense dem og gøre dem klar. Vi havde ordre til, at vi ikke måtte komme ind til byen før kl. 8 næste morgen og vi fik lige et par afslappende timer i Halmen ude på gården. Kl. 0700 efter flaghejsning gik turen så indtil byen. Og sikken en modtagelse - og sikken en begejstring - Det er ihvert fald noget man aldrig glemmer. En Underkvartermester og jeg fik sammen med 20 mand overdraget Havnebevogtningen, herunder at passe på de U bådsmandskaber,

der var stationeret i Vesthavnen i Fredericia, indtil Englænderne overtog kontrollen og hjemsendelsen af dem. Den 2. juli fik vi ordre til atter at melde os på Holmen og min maritime karriere med: Minestrygning, Skoletogt med elever med Niels Ebbesen til Færøerne, Norge og Portugal, Underkvarteremesterskole, Rekrutskoler i Arresødal, Fiskeriinspektion i Nordsøen med Heimdal og også vagt på Søværnets Kaserne, fortsatte, indtil jeg den 20 maj 1950 blev gift og både min kone og jeg blev enige om, at lidt mere hjemmeliv ville være rart. Jeg søgte derfor om min afsked pr. 31 maj og begyndte den 1 juni i Toldvæsenet - Men det er en helt anden historie - som den gamle Digter sagde.

29/8 - 95

K. L. Lund